

Valon ystävä

J. V. Snellman -kutsuvieraskonsertti

Perjantaina 1.9.2006 klo 19.00

Oulun kaupungintalo

SNELLMAN, CHYDENIUS, RUNOUS JA RAKKAUS

Johan Vilhelm Snellmanin 200-juhlavuosi antaa mahdollisuuden tutustua kansallisen suurmiehemme valtavaan elämäntyöhön koko laajuudessaan, mm. 24-osainen *Kootut teokset* on nyt saatavilla suomeksi. **Raimo Savolaisen** perusteellinen elämänkerta *Sivistyksen voimalla* piirtää Snellmanista tuoreen kokovartalokuvan, kun hänen ajattelunsa ja toimintansa eri elämänvaiheissa asettuu teoksessa ajallisiin ja paikallisiin yhteyksiin ja historialliseen kontekstiin.

Oulun kaupungin tilaama *Valon ystävä* –konsertti puolestaan esittelee Snellmanin hyvin vähän tunnetulta, mutta sitäkin kiinnostavammalta puolelta: runoilijana ja runojen kautta yksityishenkilönä, erityisesti Amarin nuolen koskettamana, rakastuneena ja rakkauden tulkitsijana. Ihminen Snellman tulee runouden valossa elävänä esiin, mutta ei ylhäällä jalustalla, vaan maan tasalla, vastaan tulijana, outona ja silti tutuna, yhtenä meistä. Hänen kohtaamisensa laulurunoissa avautuvan ”sielun kieliopin” tasolla tekee – jos mahdollista – vieläkin voimakkaamman vaikutuksen.

Säveltäjä **Kaj Chydeniuksen** laulusävellysten virta on jatkunut runsaana jo yli 40 vuotta. Vuosituhannen vaihteesta hän on yleisotsikolla *Laulustudio Kaj Chydenius* organisoinut sävellystuotantonsa esitystoimintaa eri puolilla Suomea. Laulustudio ei tässä tarkoita fyysistä kohdetta, vaan sitä, että laulajat kokoontuvat säveltäjän johdolla toteuttamaan kulloisenkin esitysprojeffin. Kehitys on 2000-luvulla ollut hyvin vahvaa. Samalla kun Chydeniuksen taukoamaton sampo jauhaa uusia lauluja sytyttäviin runoihin, sekä suomalaisiin että maailmanlyriikan teksteihin, myös eläviä lauluesityksiä kuullaan yhä tiuhemmin ympäri maata.

Esitystoiminnan pohjoinen ulottuvuus on **Hannu Sirénin** johtama *Toppilan Laulustudio*, jonka tiivis yhteistyö säveltäjän kanssa on omalta osaltaan aiheuttanut Oulun nousun yhdeksi keskeiseksi Chydenius-konserttien kaupungiksi, mm. hänen täyttäessään 65 vuotta valtakunnallinen juhlakonsertti *Laulu se on ollut* järjestettiin Oulussa (2004). Sisällöllisesti yhteistyö on suuntautunut pohjoisen ja Oulun runouteen, viime mainitulla kun on takanaan upea traditio yli kahdensadan vuoden ajalta, **Frans Mikael Franzénista** ja **Kalliosta** (S.K. Berg) alkaen.

Valon ystävä –konsertin esiintyjät tulevat kolmesta Snellman-kaupungista, jotka olivat vuorollaan hänen elämänsä ja toimintansa näyttämönä, aikajärjestyksessä: Oulu, sitten Turku ja lopulta Helsinki. **Kaj Chydenius** ja hänen pitkäaikainen luottolaulajansa ja työtoverinsa, pianopedagogi **Monna Kamu** saapuvat Helsingistä, näyttelijä-ohjaaja-tuottaja **Dick Holmström** taas Turusta. Oulusta, *Toppilan Laulustudiosta*, mukana ovat **Maarit Laitinen**, **Mari Vuoritie**, **Jarmo Kantola**, **Mikko Laitinen** ja **Hannu Sirén**. Neljäs kaupunki Suomessa, jota tässä yhteydessä ei sovi mitenkään unohtaa, on Kuopio, missä keskeiset rakkausrunot syntyivät, missä Snellman aloitti *Saimassa* kansallisen herätystyön ja missä hän kohtasi tulevan puolisonsa **Johanna Lovisa Wennbergin**.